

LO PROJÈTE: LO CENTRE SERVICIS PER LO TORISME SOCIAL E ACCESSIBLE

Lo projècte per “Realizacion e melhorament d'estructuras e infraestructuras culturalas – recreativas dins las ruas montanas. Ruaa la Glèisa”, Centre servicis per lo torisme social e accessible, representa un tòc important del Programa d'intervents: “Ruaa la Glèisa: lo centre servicis per lo torisme social e accessible”, da realizar dins l'encastre del Plan de Desvolopament Rural 2014-2020, Mesura 7 – Servicis de basa e renovacion di vilatges dins las zònas ruralas (Reg. UE n. 1305/2013, art. 20).

L'intervent prevei la recuperacion de l'immòble de proprietat comunala situat a Ruaa la Glèisa, Cèlas (CN), identificat al C. F. al F.5, n.220, sub.2-3-4-5, e de l'aira extèrna correlaa a l'edifici, sempre de proprietat comunala, vias e viòls publics (F.5, n.215-351-354). L'edifici es indicat dins la cartografia generala de localizacion de lhi edificis abo la sigla E011, e a coma finalitat la formacion d'una nòva referéncia fisica, ente serèn installats de servicis fundamentals e complementaris a çò ja present dins la ruaa:

- un espaci abo foncion de Laboratòri Informatic Cultural, abo doas salas principalas, al primièr plan;
- un nòu blòc de servicis igienics a sosten de las iniciativas promovuas, abo una atencion particulara a l'accessibilitat a tuchi, al primièr plan;
- espacis tecnicos d'installacions dins una part del plan terra.

Lhi dui apartaments al segond plan e qualques locals del plan terra, son pas objècte de demanda de contribut PSR.

Lo projècte es fortament correlat ai tèmas de la fruibilitat, de la socialitat e de l'accessibilitat, tuchi requisits que pòlon identificar lo centre coma catalizator e element agregatiu tant per la comunitat coma per tuchi lhi utilizaires, una referéncia inclusiva e ren exclusiva, privaa de barrieras tant culturalas coma arquitectònicas. La possibilitat d'identificar dins un espaci

físic un motor d'agregacion e de socialitat, tant per lhi abitants coma per lhi toristas, constituís un element important dins de localitats marginalas ente sovent lhi a una oscillacion significativa de preséncias dins las divèrsas sasons de l'an, abo de desequilibris relatius. Parallelament, cerchar d'afrontar – e en part de resòlver – lo tèma de l'accessibilitat, dins un pòst físic coma aquel de montanha, sovent marcat da d'obstacles físics que renden mai complicaas la fruicion d'estructuras e d'espacis dubèrts, es mai que mai determinant per lo rendre atractiu e inclusiu. L'objectiu es la componenta toristica, segurament, mas pas mec. Es decò e sobretot la comunitat locala que, a través de procès virtuós d'agregacion, polerè esvilupar lo volan d'un torisme sempre mai eslarjat e conscient. Un torisme social e accessible, justament.

Se soslinha decò que la requalificacion arquitectònica-funcionala complèta de l'edifici es un objectiu de prospectiva, perseguit a través lo concors de mai d'una resorça: una parti derivant dal contribut del Plan d'Esvilup Rural 2014-2020, Mesura 7, e una altra parti (e mai especificament per las òbras de manutencion extraordinària e d'eficacitat energetica de la cubèrtura, per las òbras de finicion extèrna e las parts d'installacions des porcions pas dirèctament correlaas abo lhi locals objècte de contribut PSR) derivant d'autras fonts comunalas. Tot aquò abo la finalitat de realizar una accion integraa que pòle garantir a l'iniciativa mai de possibilitats de succès e de completessa.

Criteris generals del projècte

Dins l'encastre del patrimòni edilici de la ruaa, son nombrós lhi palais e lhi edificis qu'ental temp an agut una foncion mai o menc relevanta. Bela si a agut al cors de l'istòria locala d'aventuras alternas, lo bastiment en question pòl ben èsser retengut un d'aquesti, après aver ospitat drant l'òste de la fraccion e èsser puèi devenat prevalentament residencial.

Al cors de sa istòria constructiva, de mai, l'edifici a patit de transformacions e de modificas que l'an portat a aver una estetica mai urbana, abo

d'intervents típics d'aquel períod ente la forma rurala era sistematicament esntremaa abo l'emplec de materials mai modèrns.

L'intervent prepausat prevei tant una requalificacion arquitectònica-funcionala de l'òbra, sia la creacion d'un alestiment intèrn, per poler fruir di contenguts ospitats a través diversas activitats. La requalificacion arquitectonica-funcionala permetrà d'un cant d'armonizar las componentas formalas e materialas de l'edifici, fins a encuei ben alteraas, en melhorant son enseriment dins lo contèxt païsatgistic, da l'autra de melhorar las componentas energeticas, a través l'eficacitat de l'isolament e de l'hi emplants. Se precisa que las òbras de requalificacion objècte de contribut PSR enteressarèn mec las porcions d'edifici correlaas abo las activitats promovuas dal PSR.

A l'interior trobarèn pòst las nòvas foncions, que caracterizen l'edifici subretot al primièr plan, e a través un intervent de recomposicion volumetrica, destinaa decò a eliminar qualques superfetacions extèrnas, sal cant èst trobarè pòst lo nòu blòc de servicis.

Ben des òbras prepausaas a través lo present projècte, de mai, son destinaas a interrompre l'hi fenomèns de degradacion en cors sus las componentas edificatòrias, preservar la natura de l'immòble e garantir sa continuitat dins lo temp.

Las òbras tenden decò a adeguar llo manufach al respèct de la normativa actuala, sus mai d'un front: dal ponch de vista igienic-sanitari (adoptant de melhoraments dins l'hi apòrts d'illuminacion naturala di locals o dotant l'estructura d'un nòu blòc de servicis), en referéncia al sobrament des barrieras arquitectònicas (rendent accessible lo primièr plan vers la via e estructurant lo nòu blòc de banhs per una fruicion eslarjaa privaa de barrieras arquitectonicas), a la componenta energetica (intervenent sus isolaments e installacions) e dins lo complèxe dotant l'edifici d'elements e de precaucions que lo renden mai fruible.

Se preveen decò d'intervents de sistemacion de l'hi espacis extèrns correlats a l'edifici, per l'armonizar abo lo contèxt e lo rendre mai fruible e segur.

Dins l'encastre de las òbras de requalificacion arquitectonica-funcionala, se precisa que las òbras extèrnas e intèrnas pas dirèctament correladas abo lhi locals foncions a las activitats promovuas dal PSR, entre las qualas las òbras al second plan (tant per las finicions extèrnas coma per las modificacions intèrnas) e las òbras al plan terra dins lhi locals ren enteressats da la nòva Centrala Termica e relatiu Disimpenh, son ren objècte de demanda de contribut PSR 2024-20, Mesura 7, Operacion 7.4.1.

Dins lhi elaborats grafics son oportunament evidenciadas las porcions d'edifici e las parts extèrnas llias a l'edifici que son objècte d'intervent abo demanda de contribut PSR (Operacion 7.4.1). Aquestas porcions e parts son estadas destacades graphicament sus lhi elaborats de projècte de basa que repòrten l'intervent dins sa completessa (comprendent decò las òbras e las porcions ren objècte del PSR) per n'en gardar un encastre general de prospectiva.

Lo concurs de contributs diferents permetatè d'operar una requalificacion mai complèta de l'immòble, per obténer un resultat unitari, polent realizar de trabalhs e d'òbras entre lors omogenèas e complementàrias, coerentas abo una vision complèta.

Per lo Laboratòri Informatic Cultural es prevista un especific alestiment (après descrich) format de mobilia mòbila, d'equipaments informatics e de software, e de contenguts especifics (ja propietat de l'Ente e que dins lo nòu laboratòri trobarèn pòst e organizacion). L'alestiment prepausat completarà la dotacion de l'immòble, permetent la fruicion e la realizacion d'activitats, segon las finalitats previstas.

Lo Laboratòri Informatic Cultural

- **Organizar lo saber**

Dempuèi l'institucion de l'Ecomusèu de l'Auta Val Maira lo 01.03.2000, lhi nombrós subjèctes qu'an participat a sa fondacion e a son creisser, entre lhi quals la Comuna de Cèlas, que n'es actualament lo subjècte cap de fila, las Comunas de l'Arma, Elva, Acelh, las Associacions culturalas, lhi nombrós

estudiós e profesionistas, lhi membres de la societat locala e de la val, an contribuït a un procès constant e continuat de creïsser del "saber" a través d'estudis, d'enquèstas, de recèrchas sal territòri, d'experiéncia formativa, de promocion d'eveniments.

Talas activitats fan parti del modus operandi que l'Ecomusèu de l'Auta Val Maira al moment de sa creacion s'èra prefissat, es a dir la promocion d'una estrategia capabla de reactivar un procès vertuós de saber local que contribuiguèsse a obtenir d'objectius especifics. Entre aquesti, lo renforçament de la consciéncia collectiva, en tèma d'identitat locala patrimonni, fins a arribar a la prefiguracion d'accions de valorizacion, de salvagarda, de regeneracion econòmica e de repopolament di pòsts.

La Comuna de Cèlas, dins l'encastre del quadre ecomusèal, gràcias al contribut de la Region Piemont e de nombrós autres subjèctes e entitats implicats, a doncas promovut e sostengut una quantitat significativa d'iniciativas e d'activitats de recèrcha, qu'an generat un autretant significatiu acumul de saber, d'informacions, de nocions, de memòrias, de projèctes, d'experiéncias dirèctas e d'eveniments correlats, dins lhi mai diversès encastres e disciplinas (sciéncias ambientalas e del territòri, sabers umanistics e literaris, encastre social, istòric e demo-etno-antropològic, encastre artistic, arquitectònic, engenhariá, etc.), tot aquò abo l'implicacion d'una granda quantitat de figuras, entre lhi quals estudiós locals e de fòra, especializats, registas, autors, professors, laureands, simples cultors de las matèrias o interessats ai tèmas.

Entre lhi estudis sus lhi ambients socials, antropològics es obligatòri citar la recèrcha "Lhi Ecomusèus e lors mestièrs", realizaa sus las poblacions de Cèlas, abo l'ajut de mediators locals coordinats dal grop de recèrcha e abo lo sosten de la Region Piemont, entre 2005 e 2008.

Entre las recèrchas scientificas realizaas abo lo contribut de la Region Piemont L.R. n. 32/82, se pòlon citar a títol d'exemple: "Maquinas a Aiga. Una recèrcha en Val Maira", "Geosits en Val Maira", "Endemismes presents en Val Maira".

Entre lhi trabalhs d'estudi realizats abo lo sosten e lo patrocini de la Region Piemont e di sectors de competència, e efectuats abo de metodologias codificaas, trobem lo "Catalog di Bens Culturals Arquitectònics second la L.R. 35/95", realizat abo lo software Guarini entre 1998 e 2006, e lo "Catalog di Bens Demoantropològics", realizat abo l'institucion del Musèu de lhi Anchoièrs, ospitat dins l'antica chapèla de Sant Ròc, complet de documentacion fotografica e de esquadras de lhi objèctes e des aisinas liats ai mestièrs itinerants e de nombrosas entrevistas ai testimònis de l'epòca, de valor documentari significatiu.

Una altra vocacion de l'Entitat es segurament aquela formativa que a trobat d'aplicacions abo d'experiéncias relevantas coma lo "Còrs formatiu per operators musèals e ecomusèals", realizat a Cèlas ental 2007 e lo Còrs "Nocions d'Istòria e Antropologia: las Vals Occitanas" realizat a Cèlas ental 2005, qu'an vist l'Ecomusèu e la Comuna de Cèlas coma promotors dirècts o encara lo "Workshop Aiga 2010" e lo "Talhièr didactic" realizats en collaboracion abo lo Politècnic de Torin e la Facultat d'Arquitectura ental 2010.

La promocion d'experiéncias collectivas d'eschambi e de formacion a decò trobat aplicacion dins l'eveniment participat "Workshop Ecomusèus 2006 – Agricultura", una 3 jorns de rescontres, seminàris, confronts e leiçons sal tèma de l'agricultura de montanha, realizat abo la contribut de la Region Piemont ental 2006.

Se soslinha decò que la Comuna de Cèlas a dempuèi lben de temp començat una collaboracion constanta abo las principalas Universitats, entre las qualas lo Politècnic de Turin e l'Universitat de lhi Estudis de Turin, encara activa e en progrès, lo resultat de la quala s'explicita dins d'aprofundias recèrchas sus lhi tèmas especifics del territòri e la produccion de nombrosas tèsis de laurea, d'experiéncias didacticas, de workshops. Son nombrós lhi tèmas tractats, a partir da lhi estudis juridics sus lhi Estatuts medievals de l'auta val, estudis sociològics sus la relacion entre la poblacion e l'emigracion, estudis antropològics sus las tradicions gastronòmicas, fins a arribar a estudis scientifics sus lhi edificis medievals del Chastelar e de l'Ansolelh, sal païsatge idraulic e si molins de Comba, sus

l'esvilup d'estrategias territorialas per l'auta val. Tot aquò es sempre arribat abo l'implicacion e la permanéncia sal territòri de professors, d'estudents, de tutors e l'implicacion activa de nombrós subjèctes, populacion, empresas localas. Quarqu'un d'aquelhi trabalhs, premiats e reconeissuts, son estats a la basa d'intervents de salvagarda e de recuperacion de bens materials e immaterials, a permés lo començament d'accions culturalas, a encoratjat la produccion de produchs editorials.

A tal prepaus, es significativa la quantitat de volums e de publicacions sus tèmas locals, promovut da lhi autors gràcias al concors dirèct de lhi editors locals e a l'activitat a sosten de l'editoria de l'Ecomusèu. Ben de volums d'autors coneissuts, coma L. Massimo e D. Crestani, contribuïsson a revelar un païsatge cultural complèx, fach de signes e de memòrias, l'interpretacion del qual permet una arnovelaa comprension de l'inestimable valor patrimonial material e immaterial de la comunitat de Cèlas.

Parelh se pòl dir per la produccion de documentaris e de film, qu'an sempre agut un reflèx sobrelocal, ganhant de reconoissiments internacionalas. Entre lhi realizators e lhi autors mai significatius que se son citats dins d'operacions cinematograficas complèxas dins l'encastre territorial, se pòlon citar G. Diritti, S. Gastinelli e F. Valla, las pelliculas di quals se configuren entre las experiéncias mai significativas de representacion e de documentacion de la realitat alpina locala.

Son d'exemples per descriure coma lo saber e la coneissença produchuts en lhi ans aquí a Cèlas se presenten coma lo patrimòni complèxe, diversificat, aprofundit, una vera resorça per la comunitat locala e pas mec, potencialament fruible da tuchi en maniera eslarjaa. Ja totalament en man a l'Ente, aquel patrimòni, en parti en forma analògica e en part ja digital, resulta encuèi conservat dins de locals diferents del Municipi e del Musèu. Per respondre a las exigéncias d'una collaboracion mai fruible e ordenaa, lo nòu Laboratòri Informatic Cultural polerè constituir lo contenitor ideal, al qual lhi interessats polerèn se dirigir e ente polerèn fruir de la diversificaa recòlta de cultura locala. De mai, gràcias a la digitalizacion e ai

mai recents supòrts informatics, pòlerè encara èsser en futur implementaa seguent de procès virtúós de creissença del saber.

- **Metre en circulacion lo saber a sosten de las activitats**

Es necessari pensar a l'espaci del Laboratòri Informatic Cultural pas mec coma un simple contenitor d'informacions, mas pituest coma un think tank, un laboratòri sempre actiu d'idèas, d'activitats, de formas expressivas.

Un pòst fisic e equipatjat, ente realizar d'activitats e d'experiéncias en preséncia, representa encuèi un'ocasion per reinterpretar lo significat del sens de comunitat.

Lo fenomèn recent que vei d'un cant la creacion des comunitats digitalas globalas (formaas da personas fisicament distanciaas, mas liaas a través la ret, relacionats a través reünions, call, webinar) e da l'autre l'impellenta necessitat de bastir, especialament dins d'airals idillics e naturalas coma las nòstras comunas alpinas, de grops de personas especializaas e sostenguas da de sistèmas interactius, semelha en plena acceleracion a causa d'eveniments que drasticament caracterizen lo temp que vivèm, ente la distància fisica o la relacion intersogectiva deu èsser necessàriament reinterpretaa second de nòus modèls d'equilibri entre òme e ambient, entre persona e comunitat.

La possibilitat decò per las comunas de montanha d'èsser actius/interactius dins las doas esfèras, aquela locala e aquela mai globala, second de principis eques d'eschambi e de confront abo d'autres subjèctes, es fundamentala per la conservacion/regeneracion de l'identitat d'una comunitat de subjèctes estables e al mesme temp conscients de lor collaboracion dins un projècte mai vast. L'interaccion pòl portar a far creisser la comunautat dins de nòvas e auspicablas formas.

Sosten l'idèa que, dins aquelhi darrièrs ans, la societat de Celas abie vist de nòus retorns, l'installacion de nòvas familhas, la naissença de mainaas e la consequenta formacion culturala, proponent-se coma pòst de rescontre e

espaci per la comunitat, sosten logistic per l'organizacion d'activitats creativas e cognitives (ja presentas e futuras) adreçaas a lhi utilizators mai diferents.

Activitats d'estudi e de recèrcha

L'organizacion del saber actual resulta condicion necessària perquè se pòle donar seguit a las accions de recèrcha en cors e promòure de nòvas accions de recèrcha e d'estudi futuras. Pas mec, a través la possibilitat de difundir abo d'instrumens informatics las informacions e lhi resultats de las recèrchas fins eira realizaas, se prevei de generar un efèct volan que alimentarè de segur de nòvas iniciativas d'estudi, de nòvas collaboracions, de nòvas experiéncias de relacion e d'eschambi abo d'Universitats, d'Instituts de recèrcha, d'Instituts escolaras.

Activitats "Naissuts per Leser"

Se poncha sal Laboratòri Informatic Cultural per promòure e contunhar qualques significativas activitats ja en cors, coma lo projècte "Naissuts per Leser", iniciativa del Sistèma Bibliotecari de Coni, ret a la quala aderís decò la bibliotèca de Cèlas, ente mainaas e grands se rescontren ensemp dins d'espacis apropiats e realizen d'activitats de lectura e d'interpretacion, coordinats da de subjèctes e d'associacions especializaas (coma per exemple la Companhiá teatrala del Melarancio).

Activitats de formacion

Lhi espacis del Laboratòri contribuirèn en maniera essenciala a la possibilitat de programar una nòva campanha formativa (formaa da cors, leiçons, contributs tematics, seminàris) e serèn un sosten important per totas las activitats futuras da realizar sal territòri (workshop, manifestacions, pichonas mòstras), abo lo coinvolgiment actiu de figuras especializaas coma de tutor, de professors, de cultors de la matèria.

Gràcias a la dotacion de mobilia e d'tecnologia multimediala prevista per lhi dui espacis principals, se polerèn organizar e planificar d'activitats didacticas e formativas liaas al territòri e a la cultura locala, propedeuticas a la descobèrta e a la coneissença dirècta de l'ambient a l'entorn.

Activitats ludic-creativas

Dins lhi espacis del Laboratòri polerèn decò èsser practicaas d'activitats ludic-recreativas, abo lo coinvolgiment de mainaas e familhas de la Comuna o de grops de mainaas e de toristas en visita a Cèlas, coordinats da de tutors e subjèctes especializats, e pensaas decò en relacion a las practicas ludic-recreativas practicablas dins la vesina zòna atreçaa e esportiva.

En tot cas, per totals las activitats previstas, considerant las dimensions relatives de lhi espacis, e per una fruicion segura, se devarè proceder abo una reglamentacion de l'afluència de lhi utilizaitors. De mai, un element de potenciament del Laboratòri Informatic Cultural, del Centre de servicis per lo torisme social e accessible, e mai en general de tot lo territòri comunal, serè lo nòu Siti Internet Promocional de la Comuna de Cèlas, que acompanharè lo siti comunal administratiu ja present e que polerè èsser rendut fruible decò dins lo laboratòri.

ENTREVISTA A ROBERTO OLIVERO: PROJECTISTA ARQUITECTÒNIC DEL CENTRE DOCUMENTACION TERRITORIAL DI CELAS (CN)

Es possible visionar sus YouTube la video entrevista “Centre de Documentacion Territoriala Cèlas - Entrevista a Roberto Olivero” a n’aqueste ligam: <https://www.youtube.com/watch?v=x3mH4t1jGwU>

Nos trobem dins lo centre servicis per lo Torisme Social e accessible de Cèlas, es un projècte realizat dins l'encastre del contribut PSR 2014-2020; PSR es un plan d’esvilup rural regional abo de fons europèus. Es un di dui intervents que constituïsson aquel projècte PSR per la Comuna de Cèlas, un rapresentat da lhi intervents relatius a l'infrastructura extèrna coma las pavimentacions e l'autre es la creacion d'aquel centre que nais dins un edifici de propietat comunala e òcupa una porcion de l'edifici comunat, prevalentament lo primièr plan e una porcion del plan terra; es un centre que nais per culhir e organizar un saber local fach de fonts documentàrias d'arquiús que sovent son esperduts sal territòri e ental digital, pràquò es

un pauc nomada; aquò deuria èsser un pòl, un ponch d'agregacion e d'interès ente se concentraria aquel saber tant en format digital coma en format papièr documentari.

Sem dedins de locals renovats gràcias al contribut per la part edilícia, per las installacions e per l'organizacion de l'hi espacis dedins a través de mobilia realizaa exprès; lo centre servicis es dotat justament dins l'hi locals principals d'una seria d'instruments informatics que permeton l'accès a través la connexion a las bancas de donadas e d'instruments disèm "visuals" que permeton de fruir d'una seria de servicis, sobretot poder accedir a de documentacions iconograficas e fotograficas que son e serèn a la portaa de tuchi aquelhi que volerèn arribar dins lo centre per se documentar e pòler realizar de recèrchas sal territòri. Lo contenitor, es a dire l'edifici, èra un edifici public arribat a la comuna per una donacion; èra un edifici sot potenciat ben gaire adobrat, ental passat èra estat ocupat da qualquas activitats toristicas locals. Puèi èra decadut e aquel edifici se trobava dins la disponibilitat de la comuna mas avia pas una destinacion especifica, a través aquel procès d'intervents es estat possible identificar un pauc un orient da seguir per arribar a un completament de l'edifici dins sas foncionalitats estrictament publicas e se anarè decò abo l'hi investiments econòmics següents liats al PNRR, dins la direccion del completament total de l'intervent sus l'edifici que prevei encara un intervent ai plans superiors abo de locals destinats a l'ostalària. Pr'aquò aquel espaci, aquelhi pichòts espacis dedins renovats completament a nivèl edilici e d'installacions presenten de finicions estudiadas per pòler èsser lo mai possible de sosten per tuchi aquelhi que venguessen demorar aquí e afrontar lors recèrchas e lors estudis; de mai l'hi espacis e tota la mobilia son decò estats estudiats per èsser modulables e compausables en configuracions diversas. Donc es una estructura ben flexibla adaptabla a las exigéncias, aurèm de grandas taulas que serèn de bel arrambar e separar formant d'islas o de grands agregats centrals, de grandas bibliotècas que cumberàn totas las muralhas e d'instruments informatics que constituirèn una dotacion fundamentala per la fruicion del ben.

Dins aquel projècte era decò previst un pichòt blòc lateral de fòra que es estat completament renovat creant una sòrta de cort d'intrada de l'edifici

abo un pelerin de lausas ente son ospitats dui servicis igienics publics al servici tant de l'edifici coma de l'airal a l'entorn. Lo projècte qu'a agut una genèsi que pòlem dir antica, perquè ental 2019 es estat fach lo primièr pas d'estudi de recèrcha projectuala abo un estudi de factibilitat que remonta justament a n'aquel periòde, a trobat en lhi ans son completament, eira sèm practicament a la fin di trabalhs ent'aqueste an solar, comprés las rendicontacions administrativas, pr'aquò sèm a la fin sus aquel tipe d'intervent que a agut de reflès positius decò en l'execucion, perquè tant las empresas qu'an apaltat lhi trabalhs tant lhi subapaltators an trobat dal principi un clima positiu dins la comuna de Cèlas per pòler operar e al mesme temp eles se son mostrats disponibles dins l'execucion di trabalhs e dins los ajustaments en cors necessaris; aquò a menat totun a una forma d'evolucion armònica del cantièr (sovent lhi cantièrs son pas amònics o son conflictuals, dins aquel cas al contrari chal dir que fòra d'imprevists de la darrièra minuta s'es creat una sòrta de grop de collaboracion que a realizat un bon resultat estetic e arquitectònic).

"L'edifici de partença, coma disièm, era un edifici sot potenciat mas decò ben degradat en las finicions extèrnas e intèrnas, pr'aquò lhi a agut un renovament per las porcions finançaas dal contribut que seria lo primièr plan e lo terç plan; lhi a agut un renovament des finicions extèrnas e intèrnas e s'espera que aquel renovament sie un pauc un embrion que pòle donar origina a una evolucion de renovament eslarjat de lhi autres contèxtes, lhi autres elements de l'edifici, lhi autres contèxtes de fòra coma lhi espacis de fòra e lhi ponchs d'agregacion. Polèm enca' dir doas paraulas sal fach que l'edifici es un edifici qu'a a gut una genèsi istòrica ben antica e a una part embrionària del 1700 que puèi es estaa eslarjaa, aquellhi eslarjaments del secol XIX - lo periòd ente lhi a agut una mai granda necessitat d'augment volumetric e edificatòri istòric dins lo territòri - a creat de agregacions e d'espansions pas sempre coerentas abo la part originaria; puèi enca' dins lo secol XX lhi a agut una sobrelevacion e una transformacion, dins lhi ans '80 an donat una impression extèrna ben urbana abo de caractèrs pas tipicament alpins coma l'ariçaoira blancha, aquelas porcions de solètas de lòbias en ciment armat, allora s'es cerchat dal ponch de vista arquitectònic de far un procès de netear aquellhi

elements forestièrs en butant mai d'elements coma lo bòsc e produchs del pòst aplicats e realizats decò da d'empresas localas. Parelh abo una interessanta chaena que talha lo chamin que deven far lhi materials per arribar, polèm parlar d'una chaena a quilomètre zèro, lhi a agut un procès coma dir de remocion e de neteage de l'edifici dai connotats de l'edifici pas originals e identificant dins una cèrta figura formala finala aquela que polia èsser la figura mai justa per l'edifici e decò en relacion al contèxt. Pr'auquò avèm adobrat d'ariçaduras color tèrra, de fenèstras d'bòsc, de lòbias d'bòsc, de cubèrts de lausas, d'estructuras extèrnas en pèira; coma lo blòc di banhs, interessant perquè ven da un perfil murari preexistent en pèira que s'era conservat, qu'en qualque manièra s'es renovat, que l'autessa principala de l'edifici, tot çò que lhi avia dedins d'aquel perfil de fòra, e l'edifici principal es estat vueidat perquè era ent'una condicion de degradacion avançada e es estat mai bastit abo un lengage que se poleisse reconeisser, avèm fach de muralhas d'bòsc que embràon las pòrtas di banhs decò d'bòsc, tot cubèrt da lausas, pr'auquò lhi caractèrs pòlon èsser dichs naturals e tradicionals mas l'aplicacion d'aquelhi caractèrs dona origina a un lengage formal de reconeissença. Vist que l'intervent deu pas emular coma un fauç istòric mas deu aver de connotats de reconeissença, vist que lo fasèm eira a través aquel lengage, s'es porgut donar aquel caractèr a la part d'ampliament.

Una des iniciativas qu'esperem de realizar fito dins aquel edifici es la lectura escolastica per las mainaas des escòlas de la valada, un projècte ben car a la comuna; esperem qu'aquelhi nòus espacis pòlen èsser l'embrion d'una nòva forma d'agregacion di joves basaa sus la lectura, que es una des activitats que mai duerb la ment des mainaas e decò di grands. Dins l'encastre des caracteristicas d'aquesta estructura lhi a decò l'estudi d'un siti internet especific de potenciament toristic de la comuna, lo siti internet pòl èsser accessible da tuchi lhi internet point, mas a l'interior d'aquel edifici abo l'accès al siti internet, se polerè puèi aver una connexion mai importanta e concreta entre las informacions del siti internet que son sintetizaas e las informacions fonts, origina des informacions del siti internet, coma lhi documents e lhi actes istòrics mai recents o coma tuchi lhi donats a livèl iconografic, de pinturas e fotografias del territòri; tuchi

poderen intrar ent'aquel pòst flexible e pas especificament pensat per qualque categoria: diriu qu'es pensat per estudiants/mainaas de totas las escòlas fins a lhi interessats mai especifics, cultors de la matèria que pòlen aprofondir diversas tematicas d'interès, per arribar a tuchi aquelhi que vòlen n'en fruir mec per de questionas foncionalas, coma trobar una isla de patz ont poder far activitat de recèrcha, de lectura e d'estudi. Fin finala es adreçat a totes los estudiants universitaris o als centres universitaris que vòlon s'apiejar sus aquel edifici per recampar d'informacions, las analisar e extrapolar las recèrcas necessàrias. Puèi es a disposicion de tuchi lhi toristas que vòlen venir dins la comuna de Cèlas e aquí pòlen aprofondir l'istòria de la comuna abo las informacions geograficas e istòricas del territòri. Es pensat per d'utilizators ben diversificats; tuchi pòlen intrar en l'edifici qu'es gestit da l'administracion comunala, pr'aquò aquelhi que venen sal lòst pòlen dirèctament se referir al municipi o a través lhi canals telefònics o digitals o la mail pòlen contactar lo municipi per poder permetre l'accès a l'estructura que serè sempre activa, en tuchi lhi periods d'lan. Avèm identificat decò un responsable al Municipi, qu'es aquel que serè referent per totas las activitats informaticas a l'interior de l'administracion. Tota l'administracion s'es mostraa disponibla e es ben contenta de poder donar son contribut en mantenent dubèrt un centre de documentacion, un centre de servicis queensem serè un ponch de referiment important per lo territòri.